

2002:25

Motion av Lovisa Morén (mp) om en mer medveten satsning på att stärka elevers självtillit

En av de allra viktigaste saker som skolan ska ta ansvar för, utöver kunskapsinläringen, är att hjälpa barn och ungdomar i deras personliga utveckling till mogna vuxna människor. Detta står uttryckligen skrivet i Läroplanen som är ett mycket genomarbetat och bra styrdokument.

Problemen kommer när Läroplanen konfronteras med verkligheten.

I verkligheten prioriteras de s k "kunskapsämnena" - kärnämnen som svenska, engelska och matematik. Detta sker på bekostnad av ämnen som ger utrymme för personlig utveckling även på andra plan än de rent kunskapsmässiga.

Det är ingen annan instans i samhället som möter unga människor under så lång tid och så nära som skolan. Det är oerhört viktigt att skolan erbjuder en bra arbetsmiljö, så fri från mobbning och trakasserier som möjligt.

Om vi ska lyckas få en mer positiv samhällsutveckling med fler människor som mår bättre med sig själva och inte i så stor utsträckning hänger sig åt diverse destruktiva beteenden som droger, våld och kriminalitet, måste skolan på allvar avsätta tid för att främja elevernas harmoniska utveckling.

Det handlar om att medvetet arbeta med känslor, jagstärkande övningar, respekt för andra (och sig själv) och med konflikthantering. Det bör bli obligatoriskt för alla skolor att ägna tid åt detta.

Det har visat sig på de skolor där man medvetet har satsat på känslomässig utveckling att stämningen förbättrats och kunskapsutvecklingen ökat positivt.

Det som människor (barn och ungdomar) behöver få med sig är färdigheter i att

- ? veta vad de känner och kunna sätta ord på sina känslor
- ? kunna tolka och förstå andras känslor
- ? ta ansvar för sitt känsloliv och förstå hur det påverkar andra
- ? ta ansvar för sin kommunikation t ex kunna identifiera när man sårar andra

? kunna hejda sig när man är på väg att göra något som är negativt och/eller destruktivt för sig själv och/eller andra.

Det finns de som pratar om de färdigheter som beskrivs ovan som den emotionella intelligensen - EQ. En pedagogisk modell för att arbeta med detta kallas EQ-trappan, men det finns även andra metoder med andra namn. Det viktiga är inriktningen och ett medvetet, metodiskt arbete för att utveckla självkännedom, empati, ansvar, kommunikation och problem- och konflikthantering. Det är avgörande för en positiv utveckling både för den enskilda människan och samhället i stort. Det är grunden för allt lärande.

Mycket av de positiva skrivningar som i övrigt finns i Läroplanen är i den inledande texten men de återfinns inte alltid som strävansmål. En sådan skrivning är att "skolan skall främja elevernas harmoniska utveckling". Detta borde göras till ett strävansmål.

Kommentar :

I läroplanen skiljer man på *Mål att uppnå* och *Mål att sträva mot*.

"Mål att sträva mot" anger inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan.

Så kommer då verkligheten. Och i verkligheten är det så att Läroplanens skrivningar om strävansmål saknar uppföljningskriterier och utvärderas inte på samma sätt som kunskapsmålen. Här vill vi att staden ska utarbeta uppnåendemål även inom dessa områden, inte för den enskilde eleven men för skolan/kommunen. D v s det är självklart ingen elev som ska betygsättas i självinsikt, konflikthantering eller i begreppet social kompetens som använts i debatten. Men skolan ska redovisa, följa upp och utvärdera, även det arbete man gör för att uppnå strävansmålen.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag kommunfullmäktige besluta att

1. det blir obligatoriskt för alla skolor att ägna tid åt medvetet arbete med känslor, jagstärkande övningar, respekt för andra (och sig själv) och med konflikthantering
2. uppdra åt utbildningsnämnden att utarbeta uppnåendemål för skolan/staden även för Läroplanens strävansmål.

Stockholm den 8 april 2002

Lovisa Morén